

Molentour: ‘Ik hoor iedere keer weer wat nieuws’

Blij verrast kijkt Nico Papineau Salm rond. „Wat is het hier hoog”, zegt hij. De voorzitter van vereniging De Hollandsche Molen is zojuist molen De Vijf Gebroeders binnengelopen. „En gestuct, dat zie je niet vaak.”

Papineau Salm is op werkbezoek in Heinkenszand want Vereniging De Hollandsche Molen bestaat volgend jaar honderd jaar. En in aanloop daar naar toe bezoekt hij honderd molens, kris kras verspreid door Nederland. Vandaag stond het 66ste molenbezoek gepland, en omdat hij altijd per openbaar vervoer reist, stapte hij 's ochtends al op tijd in de trein om naar Heinkenszand te gaan. De laatste kilometers moesten met een stevige Zeeuwse bries tegen op fiets worden afgelegd. „We hebben wel een route genomen die een beetje in de luwte lag”, verklapt secretaris Bas Quist van De Vijf Gebroeders die Papineau Salm vanaf het station in Goes heeft opgehaald.

Die stevige wind wordt nog eens onderstreept als Papineau Salm de stelling van de molen op stapt. De jassen mogen dicht en de wieken draaien gestaag in het rond. Bewonderend klopt Papineau Salm eens op de muren. „Dit ziet er mooi uit.” Quist vertelt trots dat de muren bij de laatste restauratie opnieuw gevoegd zijn. Hij legt uit dat de molen lang niet altijd in deze mooie staat heeft verkeerd. Toen de Stichting Molen De Vijf Gebroeders de molen in 2002 aankocht om te restaureren was het een vervallen boel. Vocht en rot hadden de constructie enorm aangetast en de molen was zelfs gedeeltelijk onttakeld. „En hij stond scheef.” Quist pakt een foto waarop te zien is hoe met betonnen platen, heipalen en ingenieuze technieken de molen weer rechtgezet is.

Zoektocht naar een buil

Tegenwoordig maalt de molen weer meel. Eerst alleen volkorenmeel, want een ‘buil’ ontbrak nog. Een apparaat waarmee grof gemalen meel gezeefd kan worden om bloem te krijgen. De buil heeft er oorspronkelijk wel in gezeten, maar tijdens een eerdere restauratie in de jaren zeventig zijn verschillende onderdelen verwijderd. Nu staat er een nieuwe buil. „Dat was nog een hele zoektocht”, vertelt Quist. „We hebben overal gezocht.” Uiteindelijk kwam er een tekening boven water van de buil van de molen in Brouwershaven. Aan de hand van deze tekening hebben leerlingen van de meubelmakersopleiding in Bergen op Zoom een nieuwe buil op maat voor de Heinkenszandse molen gemaakt.

Iedere keer wat nieuws

Papineau Salm komt tijdens zijn bezoek vooral luisteren en tips geven is oprecht geïnteresseerd in de molen in Heinkenszand. „Ik leer iedere keer weer wat nieuws”, vertelt hij. Hij stelt veel vragen aan de vrijwilligers en geeft tussen neus en lippen door ook tips. „Nodig ook de raadsleden eens uit voor een werkbezoek”, zegt hij. En hij spreekt wethouder Kees Weststrate die er ook is aan op het belang van de molenbiotop. Molens hebben rondom een zone van 500 meter nodig om voldoende wind te kunnen vangen om de wieken te laten draaien. Weststrate vertelt dat de gemeente oog heeft voor de belangen van de molen. „Maar we moeten er

wel goed op letten, want er wordt wel eens druk op gezet omdat mensen het flauwekul vinden.”

Boven op de stelling van de molen is goed te zien dat het met de bebouwing rond de Heinkenszandse molen wel goed zit. Er staan geen hele hoge bedrijfsgebouwen of flats. Hier en daar staan wel wat bomen die te hoog zijn en wind wegnemen, maar daar kan de stichting nog wel mee omgaan, legt Quist uit. Na een uur of twee zit de rondleiding en het uitwisselen van kennis en tips er weer op. „Ik ga terug naar Amsterdam”, zegt Patineau Salm. Maar eerst nog even op de fiets naar het station in Goes. „We hebben nu wind mee”, grinnikt Quist.